

מיר מוזען די אינסטימוציע דערהארטען!

— 1 —

עס קומט אויבן הירדער אויס צו רע-
רען הענגען דעם רעסונס - קעמפמט,
אויבערלויך די נפילת - חסדים קסטע
בז דער יודישער קהלה.

די אינסטימוציע ענווסטירט בז
אונז, אויב זי אין פילע אנדערע
שעקטען פון פיליזע, שוין עטליכע
יאָהר, בלויז מיט דעם אונטערשיד
העט זי דער ציט האט אנדערשטאן
שעקען די רעזולט נפילת - חסדים
קסטע אויף א נענטע קעמפן אין
זיכערען באַדען, און זי קענט פער-
רעכענען הערען אלס פערנענע שטער-
טושע אנשטאלטען, שטעמט די נפילת-
חסדים קסטע בז אונז אין שטערט
נאָך אלס אויף די זעלבע היטערזשע
פילעדיג אויף העלפע זי און זי פון
הויב אהעקענעשטעלט געארבעט, און
אנדר גענוסענען אויב 5 פערד גע-
רעכעט.

מיר האבען שוין פנינע פעל פון
געווען זי פון אונז גענונגען א
גרונדליכען מעהלער מיט דעם האט
זי פערנענע זעלבונג פאר דעם רע-
סונס - קעמפמט אויב צופריה טנגע-
שטעלט געהערט, און אויב זי ס'האט
נאָך געלינגען צו בעקומען פון רעסונס
די עטליכע שווינדער פאלאר פאר דער
קסטע, וואס זי שוין פעהר נישט
געלענט קען אפט אויף צו אנטלען
פון דער הונדער יודישער געזעלשאַפ-
טונג צו דעם זעקע, און מען האט זיך
פערלעבט אויף די סומע האט מען האט
בעקומען פון רעסונס, פערנענע-
רונג אז דער רעסונס האט דעם
געלעבט גענענען אויסהערליך נאָך
גתורת הלואה, או מען זיך
העט העלפע סוף דער זעלער צוריק
בעקומען.

און דער רעסונס רעכענט זיך
פערזעלע מיט דעם וואס די רעסונס
שטערט, אלץ שטימט איהר נפילת-
חסדים קסטע, האט פעהר די שטערט
שענערט, אלס פעהר דער קסטע
געשטימט דורכ'ן רעסונס, און אלס
הענדיגער פערלאנגט ער צוריק זיך
ער זיך נעמען פאר דעם זעלער האט
פעהר אפגען קאפיטאל די שטערט
קערטערט אויב דער, אלס ויכערער און
זיך הלואה.

עס איז דאָך פשוט לעכערליך או
אין דער ציט מען בענדן למשל האט
ארינגעלענט אין איהר רעסונס-קט-
סע 40 שווינדער ולקסטע, האט שטימט
סמאכא נישט פעהר ארינגעלענט זי
50.000 קעמפמטען האט מען געמאכט זי
Chata Wuja Toma
הענט — קינג, נאָווי, אלעז 43

סינא "נאווי" 2 אלעז 43
הינט און ווייטערע טעג. — דער גרעסטער וועלט-פילם!

CHATA

ווייטערע טעג 18 גרויסע קאמפן.

נעשטירט און קאמפן
נעשטירט מיט א פילם
דער בעריהמטער נעשטירט-ארטיסט
דזשעמס ב. לאַוו
אין דער פילם-רעאל.
דער פילם איז דער ריכטיגסטער און
גרעסטער קונסטמאטאריאלישער שלאגער.
ריהרענדר אנהאלט
האנדעל מיט לעבעדיגער סחורה

ווייטערע טעג 18 גרויסע קאמפן.

פון דער וואַך.

— די רעסונס פירט זיך אונטער
אין נאָמען פון רעסונס און פערנענע-
מינסטער זיך ער האט זיך ארויסגע-
זענט ווער נענטער פאר דעם פיליזע-
רעסונס האנדעלס-קאמפן, שוין צו-
לעב דעם זעלן האט דורך פיליזע
העט רעסונס קענען קומען צו א
פערשטענדונג אויך מיט פערנע-
רען.

— הי מען איבערפירט זעל פון
הויב פערט געשטעלט הערען זיך פון
פיזע פון סעס און פערנענע, נאָכדעם
דער מלוכה-פירושעט העט אָנגענומען
הערען.

— די רעסונס האט געשלאָסען
געזעלשאַפן דאס העכערע דעם באַהן-
מאָדע אויף עטליכע העכערע בוי די
אלגעמיינע פערשטעלענע מיטשטיצע
העט פערנענע הערען.

— דאס קיינס-פירושעט פירט
דעקערט צו זענען און אפגעזען פון
נאָכדעם - פאבריק אפגעזען פון
שענעלען-סחורה פאר דער רעסונס, צו
דעם זעקען זעל די פאבריק בעקומען
אפגעזען פון די ביאלויסטיקער פאבריק-
קען.

— מען איז די אונטערזעצער גרויסע זעהל
נעשטירט האט קומען פאָר-פערנענע-
נען הלואה, העלפע מען העלפע גע-
קענט דערהאלטען און שווערען פון אונז-
טעראנט, אָבער מען פאן זענען ביטער
פילע נישט געפראכטען, און עס איז
בכלל נאָך א גרויסע פראגע הערען עס
אין קירטע און הער עס האט פער-
זיך, הענגען האט מיר העלפע נאָך רע-
רען אין קומענען ארייסקעל.

בז בכח דערקען, גרויס-געלעבליכען
הויב-קאָנפירמא, סאָפירט פון די אויבער-
אויבערזענען פערנענע זיך, פרוינדער נעשט-
שטימונג, שווערען מרויסען, סאָפירט-שטימונג,
קעגן-דעם פון קערנע-האט-און און רעסונס
דורך איינזע פון פערד אויפ'ן נעשטירט
פערנען צו מרויסען א גלעז נאָכדעם, פראנג
זענען ביטער-האטער, אין דער פראַקטיק
הערט דאס האטער Francis Jozefa פון
פערזענט, זעל עס האט שטעל בעריהמט פילע
ארויסגען פון קראנקהייט-פערנענען.

— סאנס אז די, אונדער ישראל' העט זיך
בעשעפטיגען מיט דער פראגע הענגען
איהר בעצהונג צו דער, יודישער
אפגען, מיט העלפען זי פערנענע-
סירט זיך איינגעפולט שוין איינזע ישרא-
— אויף דער אפגעלונג פון פער-
באנד פון די פיליזע פירונגען העט
אין חירש פון פאָרקומען אין הארשא
א אונטערזעצער זענען פערנענע-
פון כירורגען אין העלפען זי פערנענע
אנטפלעקען דעקטורייס פון 29 פלו-
בית הארונטער פון יפאן און פערנענע.
— אין ארץ ישראל און געזעלען
א געריכטער שטע, אין געזען לאנד
הערט א גרויסע קעלט, דאס נאמען
הויבלאנד פון יהודה איז גערעכט מיט
שטע.

— פון בערלין הערט מיטגעשעלט
אז דער צענטראל - פערבאנד פון די
יודישע האנדעלסקער אין דעם-שטאנד
פערט ארויס מיט דער אינזיאמא פון צו
שטען א העלפ-פערבאנד פון די יו-
דישע האנדעלסקער און אלע לענדער,
דער פערבאנד האט הענגען דעם ארויס-
געלעבט א פערזעלען קאמוניקאט און
העלפען ער זעקלערט זענען פלענער
אין דער צוקונפט.

— א רעכען קאנגרעס מיטגלידער
אין אמעריקא גרעפן צו א נעמע
פערשלאג צו בערנענען די אומגל-
דאזיג אין די פערנענע שטאממען
פאר אלע אפגעזענע בלויז פון סוף
אויסנאמען פון נאָך געהענט קרובים
פון אמעריקאנער בירגער.

— און צוזאמענענען פון די פער-
געווענע צוזאמענען פאר מוהל'ים
האט די הארשטער קהלה-פערנענע-
סונג בעשלאָסען ארויסגעבען א
בז הענגען בעשעפטיגען, כירורגיזע,
הינדענע, און אנטפערען, און דאס
זעל פונדאמירענטישע הערען צו אלע
מוהל'ים און נאנג פיליזען.

— אין דער שטערט געזעל (הו-
טעפער נוב), און דורך די סאָפירט
מען מאכט פערמאכט געהערען די
ישובה אין דער שטערט העלפע און
געזען די גרעסטע אין הענגען רום-
לאנד, עס זענען קאָנסעקירט געהע-
רען די גת-מדרשים, די גמאים זענען
פערשטימט געהערען צו צעאנגע-ארי-
ביטע, און 5 רבנים זענען ארעסטירט
געארבען.

2,000,000 דאָדאר האט געקאָסט
Chata Wuja Toma
הענט — קינג, נאָווי.

דער רעמער.

א העלפט אינסטימוציע רעסונס פון יודישען לעבען אין דער ציט
פון מיטגעלעבטער, וודיש דורך י. בערזאָהן.

און טאָכטער אין קעמפן, און זי
אָפּגעזעהט און תּוסחה.
לען העט זיך געב'ן די שטימע אויס-
געפערט גענוי זיך און דאס איז פער-
נעקומען, און זי האט איהם דער-
זעהלט אז מען האט איהם שלום
אויבערפירט א בלבלול אז ער זעל
העבען געהאלטען געב'ן זיך א קונסט-
ליך קינד סיפ'ן זעהק דאס צו הרגע-
נען און געזענען זיך בלוט צו די
פצות, און אז זענען דעם קענט די
נאמען יודישע בעקעלעך פונדא פון פערנע
אין דער גרעסטער שרעק.
אין דער גרעסטער פערזענעלונג
אין לען זעק פון שלום'ס הויב, א
קירצע ציטע און ער געשטאנען און
נאם נישט אייבערזענען האט ער זעל
געווינען צו מהון פאר זיך פערנענע,
אויבערפירט פאר דינען, ער האט
געזעלט אהעקענען צום טרעפט הויב,
אָבער ער זיך געזען ויכער און מען
העט איהם נישט זעלענען צו די טרעפט
פירטע, און ער האט זיך געזען פון
ער סוף שטעק צוריק צום פירטע-
מען אז ער זעל איהם געזען א ער-
לייבניש אריבערזעהן און תּוסחה,
הען לען האט געזען דעם פירטע
הענגען זיך פערלאנגט, האט דער פירטע
צו איהם געזען:

אך העל דיר לען, נאָך יום רען
פערלונג נישט ענטוואַקען, אָבער זיך
העל דיר פאר - קען פאל נישט גע-
רעטען אז די זעלעט מהון צום ארויס,
זי צו געזענען די געשטענען און
שרעם-הויב, העל די העסטע ח' העט
די פירטע פאסע און אויפגעפירט
זענען דער דענענער שרעקליכער גע-
שעהעניש, און דען געזען קען אויף
דיר צעהן א חשר, און הענגען פאר
דיר זעהר שלעכטע פלענען.

און דאנק דיר פון מיטגעשטען הארץ
גרויסער פירטע, פאר דען זעהנען -
פאר פיר - האט לען געזען -
אָבער זיך בלויז דאס דען ערלייבניש
צו בעזוכען די געשטענען אין תּוסחה
קען העסען אז די שיקסט דען לעב-
פענט אום צו פערזעהן ח' העט אמת
די זאך איז און אז מען געזען
פערנענע א כערטעקער פון אונטערזע-
קען די פערזענענע, און דען העט
דאס אויף מיר געהנט קען חשר נישט
פירטע פערנענע, אָבער הויבט העסטע-
נער נישט אז איך בין מיט דער פא-
פיליע געפירטערט און קענטע העט
נישט קומען אויפ'ן געדאנק מיר און
עפעס חירש צו זיך.

א לענגערע ציטע האָבען לען מיט
דעם פירטע זיך אַרויסגעשטענען, לע-
אן איז די גאנצע ציט געזענען אין
אויף העסען קוילען, יעדע מינוט און
בז איהם געהט טראַגיקעס און
הען דער פירטע האט איהם די גע-
האונטער ערלייבניש געגעבען און
ער בליז-שעל ארויס פון פירטעליכען
פאלאך אין דער רוכטונג פון דעם

דעם געשטען, און זי זענען זיך
דאס לעצטע פאל און הען די פירע
העט זיך געזענען זענען זי אלע גע-
פאלען אויף דער ערד פאר גרויס
שרעק ח' די נשמה העלט פון זי
ארויס.

דאס שווערליכע בילד העט געזען
ערט עטליכע מינוט, לען איז און
דער פירע געשטענען ח' געזענען, און
נישט קענענדיג שרויסערען קען הערט
און די געשטענען זענען געזענען אויס-
געזענען אויף דער ערד, אָבער די
ערשטע איז געזען ד'ה, העלפע האט
זיך אויפגעלאפט, געזענען די אויגען
און און דער געריכטער פונדאמירענע
רעקענט איהר זען ...

די גיפ דאס פון פירער זיך האט
זי אויסגעבראָבען און א שרעקליך גע-
שרט האט העט איהר פאָטער און פו-
פער אויסגעזעהט פון זענען אונטער, און
אז העט געהאט און בון ויכער גע-
הען זיך די געשטענען קומען און העסט
אויב רעשענען.

באָדער זענען בירע יונגע מענשען
געשטענען שרויסערענערט און העסט
קושען צוזענען מיט מירזעהנען
האָבען זיך געשטענען פון בירען, זיך
שלום פון זיך פרוי האָבען זיך
אויפגעשטעלט און געזענען געזענען-
און געשט, אויך האָט מען געזען געשט-
נישט פערלירטען, אויך בין ויכער זיך
מען פערלירטען און אונטער העט
קלער הערען און די העסט געהנט
פון ח' זעל זיך זען דער שלוח פון ח'-
מעל אונז צו רעשענען פון מיט.
(פערנענע קומט).

